

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0070

(mr. dr. K. Engel, voorzitter en mr. W.H. Luk, secretaris)

Datum uitspraak	28 januari 2025
Klacht van	De consument
Tegen	Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Den Haag, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepaling uit de verzekeringsvoorwaarden

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De consument heeft de uitvoerder om rechtsbijstand verzocht in een conflict met haar ex-partner over de betaling van kinderalimentatie. De uitvoerder heeft het verzoek afgewezen, omdat de verzekering geen dekking biedt als het conflict over een verplichting tot levensonderhoud gaat. Volgens de consument doet de uitvoerder ten onrechte een beroep op deze in de voorwaarden opgenomen uitsluiting. De commissie is van oordeel dat de uitvoerder het verzoek om rechtsbijstand mocht afwijzen omdat het aangemelde geschil ziet op een verplichting tot levensonderhoud. De klacht is ongegrond en de vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument en 2) het verweerschrift van de verzekeraar.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft bij de verzekeraar een rechtsbijstandverzekering (verder te noemen: de verzekering), waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand aan de uitvoerder is overgedragen.

Op de verzekering zijn de 'Voorwaarden ING Rechtsbijstandverzekering voor particulieren Versie 4 (juli 2021)' (verder te noemen: de voorwaarden) van toepassing. De voor de beoordeling relevante bepaling uit de voorwaarden is in de bijlage bij deze uitspraak opgenomen.

- 2.2 De consument heeft de uitvoerder op 18 juni 2024 om rechtsbijstand verzocht in verband met een conflict met haar ex-partner over de vaststelling van de kinderalimentatie.
- 2.3 De uitvoerder heeft het verzoek om rechtsbijstand per e-mail van 20 juni 2024 afgewezen, omdat de gemelde kwestie niet onder de dekking van de verzekering valt.
- 2.4 De consument heeft op 1 juli 2024 bij de uitvoerder bezwaar gemaakt tegen de beslissing om geen dekking te verlenen. De uitvoerder heeft bij brief van 3 juli 2024 het afwijzende standpunt gehandhaafd. Vervolgens heeft de consument per e-mail van 29 juli 2024 bij de uitvoerder een klacht ingediend. De uitvoerder heeft per e-mail van 2 augustus 2024 de klacht van de consument afgewezen.

De klacht en vordering

- 2.5 De consument vindt dat de uitvoerder haar verzoek om rechtsbijstand ten onrechte heeft afgewezen. Zij vordert dat de uitvoerder alsnog dekking verleent voor het conflict.
- 2.6 De consument voert ter onderbouwing van haar vordering het volgende aan.
- 2.7 De consument en haar ex-partner zijn niet getrouwd geweest en hebben samen ook geen geregistreerd partnerschap gehad of een samenlevingscontract gesloten. Het beroep van de uitvoerder op de uitsluitingsgrond dat er geen dekking is omdat het geschil het gevolg is van het verbreken van een huwelijk, een geregistreerd partnerschap of een huwelijk kan dan ook niet slagen. Daarnaast vloeit het geschil met de ex-partner niet rechtstreeks voort uit het verbreken van de relatie. Bij het verbreken van de relatie hebben de consument en haar ex-partner namelijk afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten van hun minderjarige dochter. Vanwege gewijzigde omstandigheden moeten deze afspraken nu worden aangepast. Dit betreft een nieuw geschil van een latere datum die op geen enkele wijze samenhangt met het verbreken van de relatie.
- 2.8 De consument betwist verder dat sprake is van een verplichting tot levensonderhoud. Onder de verplichting tot levensonderhoud valt de partneralimentatie en/of een bijdrage in het levensonderhoud en studie van een jong-meerderjarig kind. Daar gaat het in dit geval niet om. Een bijdrage voor een minderjarig kind (kinderalimentatie) valt daar niet onder en is aldus ook niet uitgesloten van dekking. De wettelijke basis verschilt ook. De verplichting tot levensonderhoud van een ex-echtgenoot, de partneralimentatie, vloeit namelijk op basis van artikel 1:158 BW voort uit het huwelijk en/of geregistreerd partnerschap, terwijl uit artikel 1:404 BW volgt dat de verplichting in het voorzien van de kosten van een minderjarig kind er hoe dan ook is en volledig los staat van een relatie of een huwelijk.

Het verweer

- 2.9 De uitvoerder voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Kernvraag

- 3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of het geschil tussen de consument en haar ex-partner over de kinderalimentatie onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt. Deze vraag moet worden beantwoord aan de hand van wat partijen met elkaar zijn overeengekomen. De verzekeringsovereenkomst en de verzekeringsvoorwaarden zijn daarbij leidend.

Wat staat er in artikel 13.1.3 van de voorwaarden?

- 3.2 In artikel 13.1.3 van de voorwaarden staat dat de verzekering dekking biedt voor conflicten die vallen onder het personen- of familierecht. Het gaat om conflicten die te maken met de persoonlijke staat, de persoonlijke bevoegdheden of met de familiebetrekkingen van de verzekeringnemer/verzekerde. Als voorbeelden worden genoemd conflicten die gaan over naamswijzigingen, adopties, ouderlijk gezag, erkenning van kinderen, curatele en bewind. Vervolgens staat in het artikel een aantal onderwerpen genoemd, waarvoor de uitvoerder geen rechtsbijstand verleent. De uitvoerder heeft het verzoek om rechtsbijstand van de consument afgewezen door een beroep te doen op één van deze uitsluitingen, namelijk op de uitsluiting voor conflicten die verband houden met of voortvloeien uit verplichtingen tot levensonderhoud. De consument betwist dat hiervan sprake is (zie nr. 2.8 hiervoor).

Ziet de uitsluiting voor verplichtingen tot levensonderhoud niet op kinderalimentatie?

- 3.3 Partijen twisten er in de kern over of het door de consument gemelde geschil met haar ex-partner verband houdt met of voortvloeit uit een verplichting tot levensonderhoud.
- 3.4 De commissie deelt niet het standpunt van de consument dat de genoemde uitsluiting in artikel 13.1.3 tot doel heeft om enkel de *partner*alimentatie uit te sluiten en niet (ook) *kinderalimentatie*.
- 3.5 Dit staat namelijk niet in artikel 13.1.3 van de voorwaarden. Er staat '*Verplichtingen tot levensonderhoud*', zonder enige beperking, en een verplichting tot het betalen van kinderalimentatie strekt ertoe om in het levensonderhoud van een kind te voorzien. Ook uit de wijze waarop de uitzonderingsgronden in artikel 13.1.3 zijn geformuleerd volgt niet dat de verplichtingen tot levensonderhoud, zoals de consument stelt, alleen ziet op de partner-alimentatie.

- 3.6 Het argument van de consument met betrekking tot hetgeen uit de wet volgt, gaat niet op. Ook uit de wet volgt namelijk dat de verplichting tot het betalen van kinderalimentatie onder de 'verplichting tot levensonderhoud' valt. In titel 17 ('Levensonderhoud') van Boek 1 BW, welke titel de artikelen art. 1:392-1:408 beslaat, wordt de verplichting tot verschaffing van levensonderhoud voortvloeiend uit bloed- en aanverwantschap én de (vroegere) huwelijksband geregeld. In artikel 1:404 BW staat dat ouders de verplichting hebben om naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van hun minderjarige kinderen. Art. 1:404 BW maakt deel uit van titel 17 van Boek 1 BW en ziet daarmee op een verplichting tot levensonderhoud.
- 3.7 Kortom, de stelling van de consument dat de verplichting tot het betalen van kinderalimentatie op basis van de wet niet is aan te merken als, kort gezegd, een verplichting tot levensonderhoud, is naar het oordeel van de commissie niet juist.
- 3.8 Ook het argument van de consument dat sprake is van een nieuw geschil omdat de kinderalimentatie al is vastgesteld maar vanwege omstandigheden moet worden aangepast, kan er niet toe leiden dat voor het gemelde geschil rechtsbijstand moet worden verleend. Ook bij een aanpassing van de gemaakte afspraken of het opnieuw vaststellen van de kinderalimentatie is immers sprake van een verplichting tot levensonderhoud.

Conclusie

- 3.9 De uitvoerder mocht het verzoek om rechtsbijstand afwijzen, omdat het conflict dat de consument met haar ex-partner heeft, ziet op een verplichting tot levensonderhoud. De klacht van de consument is ongegrond en haar vordering wordt afgewezen.

Ambtshalve toetsing

- 3.10 Voor de beoordeling van de klacht is het beding van artikel 13.1.3 van belang. Dit beding is door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht het beding niet in strijd met deze regelgeving.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepaling uit de voorwaarden

Voorwaarden ING Rechtsbijstandverzekering voor particulieren Versie 4 juli 2021

13.1.3 Conflicten die vallen onder het personen- of familierecht

DAS verleent u rechtsbijstand als u een conflict heeft dat te maken heeft met uw persoonlijke staat, uw persoonlijke bevoegdheden of met uw familiebetrekkingen. Hieronder vallen bijvoorbeeld conflicten over naamswijzigingen, adopties, ouderlijk gezag, erkenning van kinderen, curatele en bewind. U krijgt alleen rechtsbijstand voor zaken in Nederland. DAS hanteert hierbij het Nederlandse recht.

Uitzonderingen

DAS verleent u geen rechtsbijstand als uw conflict verband houdt met of voortvloeit uit:

- Uw echtscheiding of de beëindiging van uw geregistreerd partnerschap; of
- De beslissing om apart te gaan wonen als u ongetrouwd met iemand samenwoonde; of
- De beëindiging van uw relatie zonder dat u samenwoonde;
- De financiële verplichtingen die horen bij de beëindiging van uw huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract;
- Verplichtingen tot levensonderhoud.